

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Co o polskiej szkole każdy rodzic i uczeń cudzoziemiec wiedzieć powinien?

Szkoła podstawowa

Dr Izabela Czerniejewska

Specjalista ds. uczniów imigrantów

izabela.czerniejewska@odnpoznan.pl

Współpraca: Wydział Oświaty Urzędu Miasta Poznania, Centrum Doradztwa
Zawodowego dla Młodzieży w Poznaniu.

Spis treści

---

1. Rodzaje szkół podstawowych
2. Prawa uczniów cudzoziemskich
3. Jak działa polska szkoła?
4. Wsparcie w ODN

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

RODZAJE SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Szkoły publiczne i niepubliczne

- **Placówki publiczne** – prowadzone przez samorząd, finansowane przez państwo i samorząd, ogólnodostępne.
- **Placówki niepubliczne** – prowadzone przez fundacje, stowarzyszenia, spółki, finansowane z innych środków, otrzymują dotacje z budżetu gminy, mają swoje własne zasady rekrutacji.
- Rodzaje placówek niepublicznych:
  - **prywatne**
  - **społeczne**
  - **z uprawnieniami szkoły publicznej**

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Zerówka

- Dziecko w **wieku 6 lat** jest obowiązane odbyć **roczne przygotowanie przedszkolne tzw. Zerówkę**.
- Może się ono odbywać w **przedszkolu**, oddziale przedszkolnym w **szkole** podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego.
- Zerówkę dziecko powinno rozpocząć z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 6 lat.
- Przygotowanie przedszkolne jest **bezpłatne**.

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Szkoła podstawowa

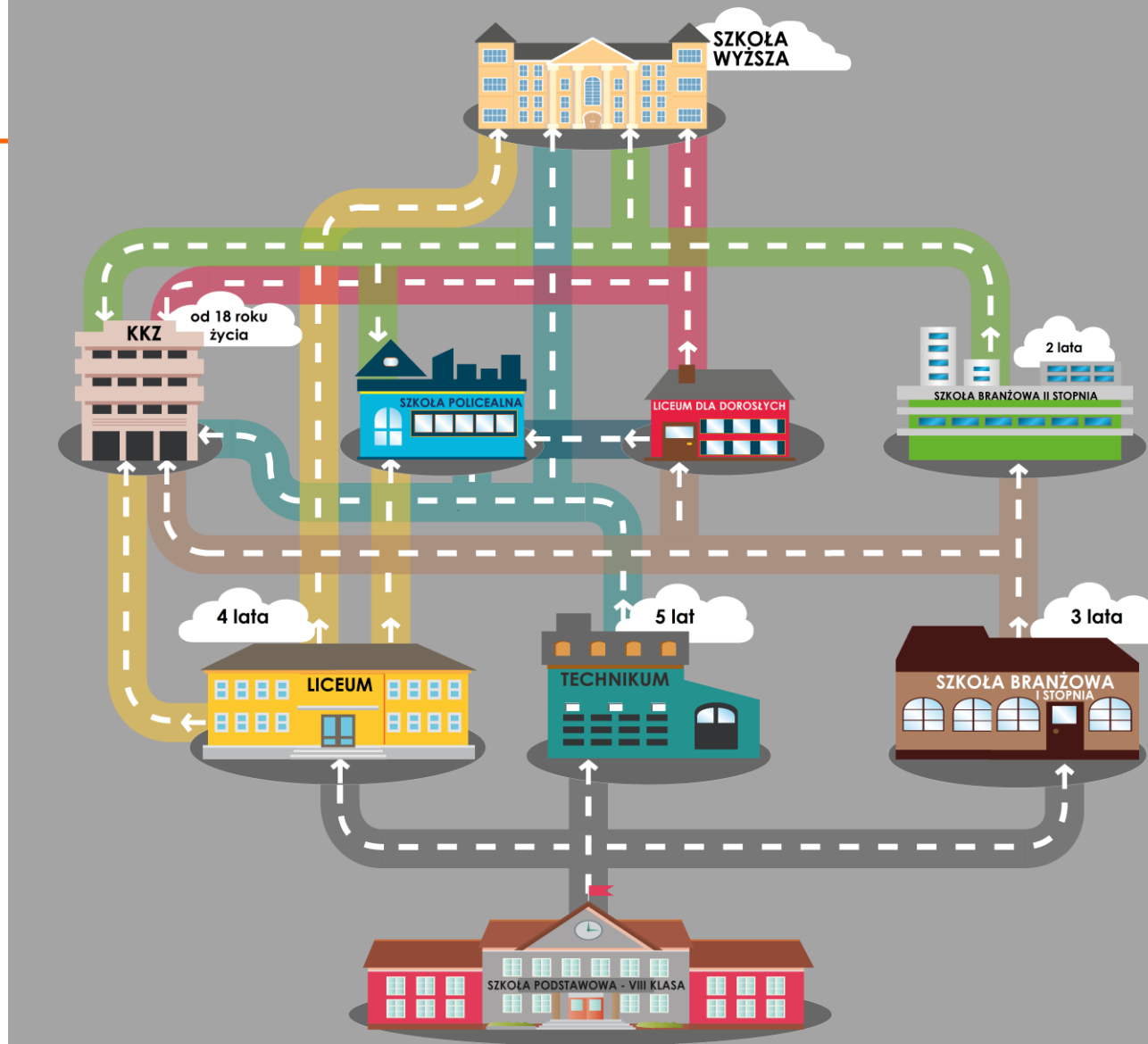
- **8-letnia**
- **7-latki idą do I klasy** (lub 6-latki jeśli mają opinię poradni i odbyły przygotowanie przedszkolne)
- Szkoły z oddziałami:
  - **integracyjne** (łączą osoby niepełnosprawne z pełnosprawnymi)
  - **sportowe**
  - **dwujęzyczne** (od VII klasy, więcej zajęć językowych i co najmniej dwa przedmioty prowadzone w tym języku, obecnie: **angielski, niemiecki, hiszpański**)
  - **przygotowawczymi** (dla cudzoziemców nie znających języka polskiego na odpowiednim poziomie).

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Schemat szkolnictwa po szkole podstawowej

Źródło: Zespół Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży w Poznaniu

Nabór do szkoły

- **Szkoła rejonowa / obwodowa**

- Szkoła ma obowiązek przyjęcia ucznia zamieszkującego w obwodzie
- Sprawdź swoją szkołę rejonową:
http://195.216.117.150/sip/adr/adr_raport
- należy wypełnić **zgłoszenie** i zanieść do szkoły
- Nabór w marcu każdego roku

- **Szkoła spoza obwodu**

- może przyjąć ucznia jeśli są miejsca
- należy wypełnić **wniosek** i zanieść do szkoły
- liczą się kryteria – złożyć odpowiednie **oświadczenia**
- Po zakwalifikowaniu koniecznie złożyć **potwierdzenie**, że dziecko będzie uczęszczało do szkoły

- **O przyjęciu do szkoły w ciągu roku szkolnego decyduje dyrektor szkoły.**

- Tutaj znajdziesz informacje o wszystkich poznańskich publicznych szkołach podstawowych: <https://nabor.pcss.pl/poznan/szkolapodstawowa/>

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Oddziały przygotowawcze

- W Poznaniu są 3 szkoły, w których znajdują się oddziały przygotowawcze:
  - Szkoła Podstawowa nr 2, os. Jagiellońskie 128, www.sp2poznan.pl
  - Szkoła Podstawowa nr 10, ul. Bosa 9, www.sp10.poznan.pl
  - Szkoła Podstawowa nr 12, os. Zwycięstwa 101, www.zs7.pl
- **Rekrutacja do oddziałów odbywa się będzie bezpośrednio w szkołach.**

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Przyjęcie do szkoły

- Cudzoziemcy są przyjmowani do szkół **na podstawie dokumentów** bez konieczności dokonywania ich nostryfikacji.
- Rodzic może być poproszony o **przetłumaczone świadectwo**.
- Dyrektor szkoły publicznej może zakwalifikować ucznia przybywającego z zagranicy do odpowiedniej klasy, biorąc pod uwagę także **wiek ucznia, opinię rodzica albo samego ucznia**, jeśli jest on pełnoletni.

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

PRAWA UCZNIÓW CUDZOZIEMSKICH

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Prawa uczniów cudzoziemskich w szkole

Cudzoziemcy korzystają z nauki i opieki we wszystkich typach publicznych przedszkoli i szkół do ukończenia 18 lat lub ukończenia szkoły ponadpodstawowej **na warunkach dotyczących obywateli polskich.**

- **Ustawa** z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59), **art. 165.**
- **Rozporządzenie** Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz.U. z 2017 r. poz. 1655).

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Dodatkowy język polski

- Cudzoziemcy podlegający obowiązkowi szkolnemu, którzy nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, mają prawo do dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego w formie **dodatkowych zajęć lekcyjnych z języka polskiego.**

Zajęcia takie są:

- Indywidualne lub grupowe
- Minimum 2 godziny lekcyjne tygodniowo
- Nie ma ograniczenia czasowego

- *(Ustawa, art. 165.7, Rozporządzenie art. 17)*

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Dodatkowe zajęcia wyrównawcze

- Cudzoziemcy mogą korzystać także z **dodatkowych zajęć wyrównawczych z danego przedmiotu nauczania**
  - 1 przedmiot – 1 godzina
  - przez okres 12 miesięcy.
  - łączny wymiar dodatkowych zajęć z języka polskiego i zajęć wyrównawczych nie może przekroczyć 5 godzin tygodniowo.
  - *(Ustawa, art. 165.10, Rozporządzenie art. 18-19)*

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Oddziały przygotowawcze dla cudzoziemców

- Nie dłużej niż 1 rok
- Nie więcej niż 15 osób w oddziale
- Zajęcia edukacyjne prowadzą nauczyciele, którzy mogą być wspomagani przez osobę władającą językiem kraju pochodzenia ucznia
- Oddziały przygotowawcze nie są obowiązkowe
- Po jego zakończeniu uczeń może kontynuować naukę w dowolnej szkole podstawowej
- Liczba godzin w takim oddziale
  - dla klas I–III – nie mniejsza niż 20 godzin tygodniowo
  - dla klas IV–VI – nie mniejsza niż 23 godziny tygodniowo
  - dla klas VII i VIII – nie mniejsza niż 25 godzin tygodniowo
- *(Ustawa, art. 165.11-14, Rozporządzenie art. 16)*

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Nauka języka i kultury kraju pochodzenia

- Nie jest obowiązkowa.
- Może być prowadzona przez placówkę konsularną działającą w Polsce lub stowarzyszenie kulturalno-oświatowe danej narodowości .
- Jest organizowana w szkole, w porozumieniu z dyrektorem szkoły i za zgodą organu prowadzącego.
- *(Ustawa, art. 165.15, Rozporządzenie art. 20)*

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Asystent kulturowy

- **Prawo do pomocy udzielanej przez osobę władającą językiem kraju pochodzenia / asystent kulturowy**
  - osoba zatrudniona w charakterze pomocy nauczyciela przez dyrektora szkoły
  - udziela pomocy nie dłużej niż przez **okres 12 miesięcy**.
  - *(Ustawa, art. 165.8)*

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

JAK DZIAŁA POLSKA SZKOŁA?

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Rok szkolny

- **Rok szkolny -> wakacje**
- 1 września początek – ostatni piątek czerwca koniec nauki.
- Lekcje odbywają się od poniedziałku do piątku, w niektórych szkołach obowiązuje dwuzmianowość.
- **Dwa semestry -> ferie zimowe**
- Ferie zimowe są na terenie Polski w różnych terminach (każdego roku inaczej).
- **Ferie świąteczne:** w okresie świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku, oraz w okresie wielkanocnym.
- **Oceny** wystawiane na koniec semestru zimowego i na koniec roku.

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Oceny

- **Oceny z przedmiotów**

- 6 - celująca
- 5 – bardzo dobra
- 4 - dobra
- 3 - dostateczna
- 2 - mierna
- 1 - niedostateczna

- **Oceny z zachowania**

- wzorowe
- bardzo dobre
- dobre
- poprawne
- nieodpowiednie
- naganne

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Legitymacja szkolna

- Legitymacja szkolna to dokument potwierdzający, że uczeń chodzi do szkoły.
- Zawiera dane dziecka (imię, nazwisko, data urodzenia, zdjęcie) oraz dane szkoły, do której ono chodzi (nazwa, adres).
- Legitymacja szkolna uprawnia do korzystania z wielu zniżek uczniowskich, np. na bilety komunikacji miejskiej, bilety kolejowe, bilety na niektóre filmy do kina i bilety wstępu do wielu muzeów, ogrodów zoologicznych itp.
- Jeżeli dziecko zmienia szkołę, w nowej szkole powinno dostać nową legitymację.

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Podręczniki szkolne

- Podręczniki i zeszyty ćwiczeń w szkole podstawowej są **bezpłatne**. Uczniowie otrzymują je w szkole.
- **Podręczniki** są wypożyczane, trzeba je będzie zwrócić, a **zeszyty ćwiczeń** są dla ucznia.
- **Podręczniki od religii** są odpłatne. Informacja o podręcznikach, jakie należy zakupić dostępna jest w szkole.

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Języki obce

- W szkole podstawowej uczniowie uczą się pierwszego języka obcego od **I klasy**, a drugiego od **VII klasy**.
- Uczniowie uczą się **języka angielskiego** i drugiego, zależnie od tego jakie języki obce są w danej szkole podstawowej.
- Uczniowie cudzoziemscy mogą uczyć się **języka polskiego jako obcego/ drugiego** w wymiarze min. 2 godziny w tygodniu. Są to dodatkowe lekcje.

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Nauka religii / etyki

- Nauka religii / etyki jest **nieobowiązkowa**
- Jeśli uczeń odbywał naukę religii / etyki **ocena** jest włączona na świadectwo.
- **Religia** odbywa się na terenie szkoły, jednak prowadzona jest przez Kościół katolicki (księdza, siostrę, katechetę)
- Zajęcia z religii mogą być prowadzone poza szkołą, przez inny związek wyznaniowy i ocena będzie włączona na świadectwo.
- Jeśli uczeń **nie chodzi na religię**, a zajęcia odbywają się w środku lekcji, szkoła ma obowiązek zorganizować inne zajęcia (np. świetlicowe)

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Świetlica

- Dzieci z klas I–III
- **Bezpłatna opieka** w świetlicy, najczęściej od godziny 7:00 do godziny 17:00 lub 18:00
- Dzieci mogą również w świetlicy **odrabiać lekcje.**
- W niektórych szkołach jest opłata roczna za materiały.
- Rodzic / opiekun musi zgłosić dziecko do świetlicy.

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Psycholog / pedagog szkolny

Pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole organizuje dyrektor szkoły.

Obejmuje ona:

- diagnozowanie **indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych** oraz możliwości psychofizycznych uczniów;
- diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania **problemów wychowawczych** oraz wspierania rozwoju uczniów;
- **udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej** w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmowanie działań z zakresu **profilaktyki uzależnień** i innych problemów dzieci i młodzieży;
- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w **środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów**;
- inicjowanie i **prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych** w sytuacjach kryzysowych;
- **pomoc rodzicom i nauczycielom** w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- **wspieranie nauczycieli** i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Egzamin ósmoklasisty

- W roku szkolnym 2020/2021 egzamin będzie przeprowadzany z trzech obowiązkowych przedmiotów: **języka polskiego, języka obcego nowożytnego i matematyki**.
- Od roku szkolnego 2021/2022 do przedmiotów obowiązkowych dołączy także **jeden do wyboru**: biologia, chemia, fizyka, geografia lub historia.
- **Wyniki uzyskane** na egzaminie będą podstawą do podejmowania nauki na kolejnym etapie kształcenia – szkoła ponadpodstawowa
- **Egzamin próbny** w odbywa się w grudniu, egzamin właściwy w kwietniu.
- **Ułatwienia dla osób niebędących obywatelami polskimi** na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej: odrębny arkusz egzaminacyjny, wydłużony czas przeprowadzenia egzaminu, przystąpienie do egzaminu w oddzielnej sali, możliwość korzystania ze słownika dwujęzycznego.
- **Więcej**
  - ✓ <https://cke.gov.pl/egzamin-osmoklasisty/>
  - ✓ <https://www.oke.poznan.pl/>

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Język obcy na egzaminie ósmoklasisty

- Egzamin z języka obcego nowożytnego może być z następujących języków:
  - angielski
  - francuski
  - hiszpański
  - niemiecki
  - rosyjski
  - włoski
- **Wybrany język obcy musiał być nauczany w szkole.**

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Wsparcie dla szkół w ramach Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu

---

dr Izabela Czerniejewska

Specjalista ds. uczniów imigrantów

669 001 148

izabela.czerniejewska@odnpoznan.pl

Julia Karczewska

Doradca metodyczny nauczycieli języka polskiego jako języka obcego

doradca.karczewska@odnpoznan.pl

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu